

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoz)

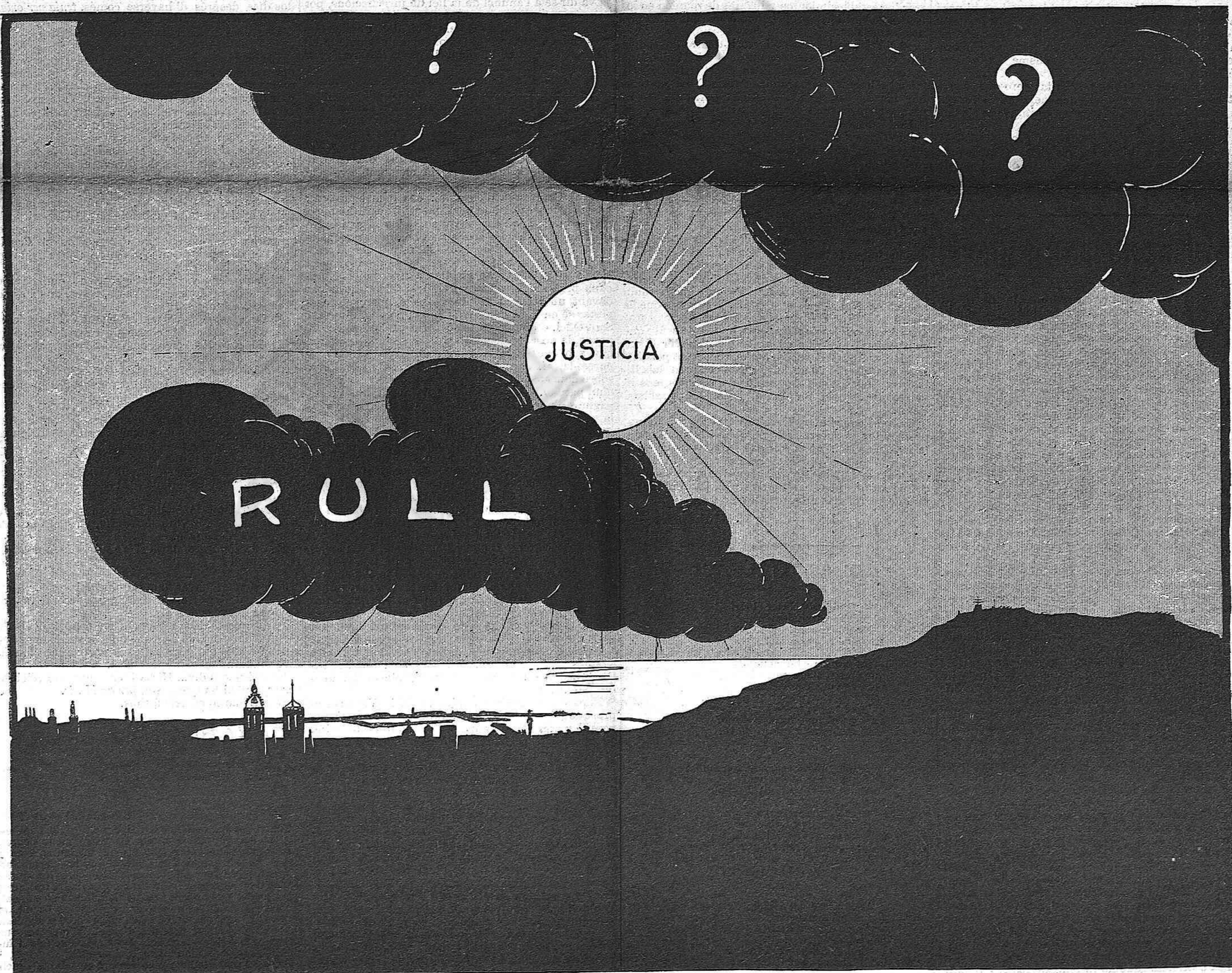
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

EL DRAMA DEL DIA

«El camí del Sol»

COMPRENCH que la campanya hipòcrita y grossa que 'ls elements obscurantistas de Barcelona estan fent contra l' pressupost de cultura indigna á las personas rectas y leals; pero, tirant sobre la grosseria y la hipocresia un vel piados, també comprehen que questa campanya es lògica.

Si, com ja va dir en Gambetta, pera l' progrés el clericisme es l' enemic, els clericals se donan exacte compte de que, per' ells, l' enemic es la cultura.

Son francament, netament obscurantistas, y aques- ta paraula ho diu tot.

Adversaris de la veritat, odian la llum que ha de venir á iluminarla y s' oposan á la seva difusió ab totes las rabiosas energias que la imatge de la possible derrota vé momentàneamente á donalshi.

¿Qué han de fer, si no aixó?

Ecls saben que l' dia en que l' poble sigui instruït, caurán totes las preocupacions, lo mateix la negra que la roja.

«Doneume—digué un dia l' Eduard Marquina—vint anys d' una ensenyansa racional, ben aplicada, y 'ls frares se'n anirán sols. ¿Qué hi faríen aquí?»

Per això jo m' explico perfectament la violència de la creuhada, que 'ls defensors dels frares han aixecat contra la ensenyansa racional.

Lo que hi ha, que podrian ferla ab una mica més de modos.

Encare l' homes de dret estan disputant sobre la manera com ha sigut portat el procés del terrorisme, tancat, provisoriament, el dilluns ab la sentencia de tota la familia Rull, menos el pare, á la pena de mort.

Un dels punts que més polémicas arman es la declaració del senyor Valls, aquest benemerit ciutadà que á ultima hora ha anat á explicar á l' autoritat lo que ab la Maria Queraltó va passarli á la rambla de las Flors el dia 27 de Janer del altre any.

—Aquesta declaració es extemporània y ilegal—diuen els legalistas, cans-cerbers fidels de la lletra:—Acabada ja la prova testifical, no degué per cap concepte ser admesa ni permetre's que en lo més mínim pesés en l' ànim del Tribunal popular.

No sé si en l' ànim del Jurat hi pesá ó no hi pesá la endarrerida declaració del senyor Valls; lo que sí sé es que l' poble—y entre l' poble ha de contársese m'hi á mí—d' aquestas teories sobre la extemporalitat de les declaracions y l' legalisme dels plassos se'n riu.

La gent que no sab lleys escritas pero que té sentit comú, creu—y creu bé—que pera dir la veritat, la santa, la hermosa, la excelsa veritat, tots els moments son bons.

Lo mateix quan s' ha acabat la prova testifical, que després dels informes dels lletrats, que avans del resum, que després del veredicto, que al peu de la forca...

PIF-PAF

Del despotisme á la tiranía

AVUY per avuy ens absténim de treure del tristissim procés Rull totes las lligas que 's comporta. Quan estiguem tots assossegats, passarem comptes. Pero lo cert es—y ho tenen de rego néixer els més illos—que després de la sentencia, Barcelona s' troba com avants del judici de la partida mantinguda pel duch de Bivona y pel Sr. Ossorio y Gallardo, els governadors civils de la província, estafats pel confident, segons assegura el tribunal. Ha sigut un paro de disset dies que ha servit pera fer definitiva la segregació provisional dels set homes y una dona tancats á la presó mentre esclatavan las bombas á las escales. S' ha dictat sentencia per cinch atentats, y no s' ha comensat el procés pels once que han vingut darrera. Vol dir que l' mal de Barcelona no s' ha curat, y que l' esfinx proposa la terrible endevinalla, com avants del procés, pels carretons populars, á boca de fosch... Barcelona, enfebrada, ha oblidat el seu mal aqueixos divuit días. Y res més.

Mentrestant els que 'ns manan no n' fan de paros. Sense cap mena de pudor se declaran incapassos de governar ab la lley y, ab la excusa de prevenir, ens privan de las garantias y de las llibertats constitucionals. Barcelona, la CIUTAT, viu així, sotmés á la tutela arbitraria de l' autoritat sense Constitució, qu' es el despotisme, y cinquanta mil ciutadans barcelonins se diuen autonomistas, governadors per ells mateixos! Pero, vetaquí que no està prou seguir encare l' govern de mantenir l' ordre, no té prou llibertat (el despot es la llibertat personificada) pera la coacció limitada, y vol que l' Parlament li legalisi la ilegalitat. El comte de Cavour (un conservador) deya que sense Constitució, qualsevol camàlich podrà governar; lo que era excepcional serà á Espanya normal, y l' nostre régime polítich serà un régime de camàlichs.

La suspensió de las garantías constitucionals permet á l' autoritat manar despòticament—es veritat que ab Constitució y tot, hi ha quinzenari que ha estat cinch anys pres sense saber per qué—donchs el Sr. Maura vol consolidar el despotisme y estableix la tiranía. No es cosa de paraulas; es un fet.

El projecte de lley que l' Senat ja discuteix y que l' govern se fará votar aviat, revisió de la lley excepcional de 1894, que se'n diu per mal nom de represión del anarquismo,—estableix al article quint que «la amenaza contra colectividades y classes sociales ó corporacions, de causar ilegalment (?) algún mal á la persona, la propiedat ó sus derechos, serà castigada con la prisión correccional». Doneu aquesta xarada á un home que no llegeixi gayre bé, y veýam si no podrà ficar á la presó á qualsevol que no sigui un tant-me'n fumista. Amenassas á una colectividat, classe social ó corporació! A qui no se'n hi escaparà.

rá alguna, si's fixa en las iniquitats que ampara sempre alguna colectividat, classe social ó corporació? Quina persona justa no predicará contra 'ls drets abusius ó las propietats ussurpadas? Donchs el just anirà á la presó, ja la presó correccional! (!). ¿Qué li sembla al govern que farà l' home generós quan el deixin anar? De confident de la policia?

Ben clarament se veu l' intenció de matar qualsevol intent renovador, de fer callar als que no estiguin contents d' una infame explotació ó de las vexacions dels privilegiats. Pero no cal amenassar pera anar á la presó. «Con igual pena serà castigada—porta una adició al article VII—la publicació de noticias que no sean oficiales respecto á delitos comprendidos en esta ley que se cometan en el territorio y durante el tiempo que se señalare el gobierno segün el artículo XV; así como las relativas á personas inculpadas ó á procesos incoados por tales delitos...»

Es á dir, que un periodista donarà una noticia certa, pera desmentir una noticia oficial falsa com ha succehit més d' una vegada,—y per haver dit la veritat el ficarán á la presó. Havíam quedat en que els sistemes polítiches y els procediments judicials tenien com á condició essencial, ineludible la publicitat; que l' secret d' Estat y la justicia secreta eran procediments ignominiosas abolidas per sempre més. Donchs, ja ho veieu; els morts ressuscitan. Ecls camàlichs de la garrotada seca no voleen amohinos. Ecls manan; vol dir que son infalibles. No hi ha més veritat que la seva. El que s' divulgi un altra, per veritable que sigui, es un enemic del govern, que representa l' ordre social. ¿No es just que's tanqui als enemics del ordre social, pera corregirlos? Certament, no hi ha dany apreciable ni intent de causarlos, explicitant un fet sense cap comentari. Una lley que ho castigui serà una lley de pinxos...

Oh, espereuvs; qu' això no es res. Darrera ve un article XV que diu: «En consideración á la frecuencia y la inminencia de los delitos comprendidos en esta ley (la lley de 1894 qu' arà s' esmena) el Gobierno no por real decreto, previo acuerdo del Consejo de ministros, podrá poner en vigor durante el tiempo y territorio que señale las disposiciones excepcionales siguientes:

»1.º Constituir una Junta formada en la respectiva provincia por el gobernador civil, la autoridad militar en ejercicio de mando superior, el presidente y el fiscal de la Audiencia territorial,—ó faltando esta, de la Provincial—y el alcalde de la capital. La Junta estará facultada.

»2.º Para suprimir los periódicos y centros y cerrar los establecimientos y lugares de reunión en los cuales se verifique propaganda ó se concierten planes terroristas.

»3.º Fijar residencia obligatoria dentro del Reino, y en caso necesario hacer salir de él á los individuos de asociaciones comprendidas en el artículo VIII (ahont s' hagi fet propaganda terrorista) ó á personas que hagan propaganda ó tengan participación en planes terroristas...

De la suspensió de las lleys se passa á la suspensió de la magistratura. Al camàlich li fa nosta tant d' embalum. Ell vol quietut. ¿Que no li agrada una societat obrera? No faltarà un policia que la vagi á registrar y que hi trobi planes terroristas,—si á m'á vé ell tot sol pera lluirse, com el qu' ha trobat bombas allá mateix ahont las havia possades—y com que això de l' Enjuiciamiento ja ha passat de moda... ¡apla! tothom al carrer, y la clau al procurador. ¡Y no os dichs res de la propaganda! Ecls liberals monárquics quant fa temps que son forç del govern y profetisen terrabastalls, no se'n escaparán pas. Res de multas ni declaracions davant d' un jutje: periódich suprimit y cassino tancat. Després que busquin apelació al Nunci, potser l' únic personatge que 's podrà afavorir. Y si remugan, encare els pot tocar anar á una residencia obligatoria, imposta sense que se'n entri cap tribunal de justicia, ó haver d' expatriarse. Aquell domicilio coatto, conservat pels italians després del 70 ab la protesta constant dels liberals, abolit á totas las nacions modernas, ens el vol tornar aqueix Sr. Maura, jurista de l' arbitriat.

Ecls vol consolidar l' arbitriariat el Sr. Maura, provocador de guerra civil; perque, si la tiranía feya la revolució cent anys enrera, ¿com vol que no la fassi ara? Si ab l' opressió tirànica no ha curat may cap mal als pobles servils, ¿com vol curar els mals del poble, que per abatut qu' estiguí, ja no n' aguantarà de garrotadas de camàlich?

MAGÍ PONS

D' ACTUALITAT

—¿Que ja va portar el cirí al monument, Salomé?
—No me'n parli, Catarina, ¿sab qu' va passarme?
—¿Qué?
—Un municipal d' aquests que portan el cos vermell no l' va volgué admetre.
—Y ara; qu' es estrany; no sé per qué;
—¿Y á quin monument va durlo?
—Al monument... de'n Clavé.

—Hola, ja hont vas, noy, tan mudat ab jaqué y barret de copa?
—Ahont vols que vagí? A seguir iglesias, y á donar volta.
—Estàs fet tot un senyó.
—Sí, noy; aquest uniforme sónis dos cops al sony el trech.
—Ja: en diades religiosas?
—El dia del dijous sant y en els balls del Carnestoltes.

—Al devant d' un edifici que no cal anomenar així un cego parodiava una cançó popular:
—Ciutadans, la presó vostra tots l' hayeu de contemplar.

J. STARAMSA

Després...

AVUY parlaré sols pera vosaltres, els que sieu dignes d' escoltar les paraules que no jo, sinó l' esperit d'ira i d' honradesa me dicti en aquets moments. Us confesso que la ploma tremola nirviosament en les mans meves, i apenes puc contenir-la. Ah! Ella serà incapaç de revelar-vos tot lo que desborda en el meu cervell. Serà una llarga incoherència, aquest article... Si... *Consumat est... J'accuse!* Jo acuso a una població de no haver tingut la serenitat digna del qui ha de judicar un procés en el qual són debatudes ofenses per la mateixa rebudes... Jo acuso a una opinió d'haver exercit sobre la justicia popular la pressió conminatoria més odiosa... Jo acuso a una multitud d'haver-se desbordat en canibalismes atàvics, al bell mig del passeig públic, ensaborint la sang próxima a vessar-se... Jo acuso a una feminist d'haver pres com a espectacle deliciosa i artística la discussió horrible on se jugava la vida o la mort d' uns sospitosos!...

Barcelona HA VOLGUT que aquets miserables acusats que veia en el banquet alinats al davant d'ella pagueren am la vida's crims tal volta comesos per ells i els crims que no poden mai haver comesos! La pressió sobre'l Jurat! La por a una absolució per por! Ja ho veieu, ja ho veieu, a quins extrems coneixueix l' altra pressió, la pressió en que s'ajuntent totes les forces de l'ira social per imposar, a priori, unes víctimes de sacrifici!

Jo no parlaré (ja ho vaig prometre) contra vosaltres, ciutadans jurats. Vull creure que hoveu parlat en conciencia... Però jo, que, desde lluny, he assistit als dies tràgics de la vista, necessito vessar el cor sobre aquesta tribuna, i contar l'aversió profundísima am que he vist un públic que no respectava això tant sagrat i noble que's diu *defensa en justicia*; la nàusea am que he vist un reportatge periodistic que inflava's indicis condemnatoris pera adular la vilesa de les masses, en lloc d'aferrar-se als indicis d'innocència, per pobres que fossen, a fi de que hi hagués salvació, si era possible. Vull dir-vos com la meva ànima, incapac d'accio cruenta, ha sofrit un rebot d'odi al sentir els aplaudiments que acullian la dolorosa sentencia.

Se necessitaria un esperit heroic per jutjar dignament una qüestió on s'és jutge i part. Això, que ja va dir-se a l'anunci de la lley de jurisdiccions, pot dir-se ara de Barcelona-jutge, que és la Barcelona-agredida per l'oculta mà dels urbicides. I creieu que no'm mou a parlar avui la sola abominació de la vil pena de mort, sinó l'indignació per la *Ueltura de gest* de la meva Ciutat...

Penseu en les indignacions falsament governamentals que serien caigudes sobre'l Jurat si hagués inspirat el seu veredicte en completa i serena fredor. Doncs bé: no tinc dret avui jo, en nom de la meva justicia, a protestar de la forta i sagnanta coacció de tot un poble, que encara no és bé poble?

La nova m'arriba a l'endemà del dia en que jo saltava de goig al saber la memorable votació de l'Ajuntament de Barcelona sobre'l pressupost de cultura. Companys d'ensomni: ens hem equivocat; hem fet massa via, de pensament. La carn humana de les munions que'ns envolten, no'ns segueix. No tremola d'inspiració escoltant la nostra paraula; tremola de brutalitat aspirant la farum de la carnàcia que li tiren entre'ls ferres, pera que la devorí! No és el *populus* que s'ajunta a uns comicis ciutadans pera *magistratizar-se*; sinó la turba que udola davant un transparent de redacció, quan sent despertar-se en l'interior el vell botxi, o el familiar del Sant Ofici, o l'home de les cavernes... Fassem, companys, la nostra feina amb el silenci del sembrador que sab encara llunyanament i dubtosa la cultita; preparem-la, si, aqueixa obra lentíssima de cultura, sobre aquestes multituds que tindren per penó l'ast d'un patibol, i que beuen la seva mentalitat en les pàgines d'un colossal *Brussi*, com el que parlava de la vostra generosa idea, ciutadans regidors...

Diumenge, Pasqua. Diumenge també, Pasqua de jo saltava de goig al saber la memorable votació de l'Ajuntament de Barcelona sobre'l pressupost de cultura. Companys d'ensomni: ens hem equivocat; hem fet massa via, de pensament. La carn humana de les munions que'ns envolten, no'ns segueix. No tremola d'inspiració escoltant la nostra paraula; tremola de brutalitat aspirant la farum de la carnàcia que li tiren entre'ls ferres, pera que la devorí! De la nostra obra, sento caure els mots de noblessa i de dignitat sobre la sorra o les pedres; sento l' *per què* de tots els pessimismes, i em demano si val la pena de parlar de Ciutat i Democracia, de Poble i Llibertat, pera arribar a la ceguera de tals venjanxes, a l'antropofagia de tals munions. I jo, l'enamorat de la meva Barcelona, el qui he fosa la meva individualitat, am la sort d'un poble que jo transfiguro fantàsticament, me pregunto amb esglai si'l pervinbre no'm reservarà'l dolor de confessar que la meitat de la meva vida és perduda, i que sobre la vilesa de tals desbordaments és llegítima l'acció de totes les tiranies, de baix i d'alt... Ah! Tant com fort se sentit el meu amor, seria violenta l'explosió del meu idiòfit!

El patibol encara! Un triple cadijal!—Veieu: sempre que l'horrible penalitat (que no és un càstic, perquè mata, i que compensa la malura d'un crim, oh absurd!, am la repetició agravada del mateix crim), sempre que la pena de mort està a punt d'executar-se sobre un criminal vulgar, autor d'una violència que no tingui caràcter d'agressió a la colèctivitat, de per tots vents s'elevan els clams d'indult i de perdó. Ara... ni un crid de misericòrdia acompanyaria (acompanyarà?) al suplici aquets desgraciats. I, malgrat això, tota agressió té caràcter públic, perquè l'ofensa injusta a un ciutadà és una ofensa a tots.—Ni un clam, he dit? Ah, no! Perquè jo, enamorat intensíssim de la meva Barcelona; jo, idealista d'una grandesa que respon a l'infamia d'inconscients assessins am la prova d'una vera dignitat d'ànima; jo, que vull rentar-me les mans en públic, pera que no hi pugui caure mai la sang del prohibe, menys encara sang que podria esser innocent; jo demano, avui Divendres Sant, avui que questa demanda és plenament impopular, jo imploro l'indult d'en Joan Rull, de n'Armengol Rull (el dilluns era Sant Armengol, grans déus!) i de sa mare, na Maria Queraltó.

GABRIEL ALOMAR

El Congrés Català de la Joventut Republicana que, com ja anunciam, està senyalat per avuy, demà y passat demà, se celebrarà en el Teatre Modern (Travessera, Gracia), hostatge social del Centre Autonomista Republicà Graciensch.

Catalunya's posa en marxa.

Reunits el dimars en el domicili del Sr. Vallés y Ribot els diputats y 'ls senadors de la Solidaritat Catalana, acordaren per unanimitat—prèguinne nota els que continuament parlan de las discordias solidàries—acordaren per unanimitat, en el referent al projecte d' Administració local, defensar sense restriccions el sufragi universal directe, y estudiar una forma oportuna y eficàs de conseguir en el més breu plazo possible la derogació de la lley de Jurisdiccions.

Celebrém, per la part que 'ns toca, l' acort pres per la representació parlamentaria de la Solidaritat y desitjém que lo de la lley de Jurisdiccions no's quedí en projecte.

L' unió fa la forsa.

Y quan la forsa es ademes la forsa de la rahó, la victoria es segura.

¡Avant sense vacilar!

Al últim n' ha encertat una.

Segons diu *El Liberal*, en el s. XIII Catalunya no era tan rica y pròspera como ahora.

En el s. XIII?

ble esquillat, qu' ell seria molt imparcial y que 'n quedaria molt contents. Donchs bé: ara no puja al cubell que no pidoli. L' altre dia va demanar ciris pel monument, afegint que fossin de cera bona ó sinó ofendran á Deu. Ademés, el mano recomana l' establiment shont s' han d' anar á comprar... i por la cuenta que le tiene?

Vol els ciris de cera ben bona perque així, després, treu mes quartos dels ecls...

Els feligresos podrian recomanarli, si vol cera bona, qu' ell mateix se la vagi á cercar al Parch de 'n Samá que allí hi ha els buchs ó las arnas, y sabrà lo que son las picadas d' abellas.

BLANES, 12 de abril

L' altre dia un corp negre, desde l' cubell de las 'farsas, se queixava amargament de que se li vagin agotant els llançats que á la parroquia acostumaran á anar á fer mitj-diada. El tal acullot cantá ab tant poch salero que les seves paraules semblaven notes estridentes d'un violí tocant per un que no n' hagués manejar mai cap. Va dir als feligresos que al morir Cristo els arbres se desarralen sols, que les pedras saltavan solas com si ballessin la jota y que 'ls morts s' alsavan drets, ... etc. Y quan se va cansar de desbarrar va invitar á las damas que volguesen portar escapularis á entrar á la sagristia shont ell mateix els hi colocaria per sa propia ma, ... tant trencaida en aquesta mena d' experiments científichs.

LLORET DE MAR, 14 de abril

Sembla que dintre la Junta de la Societat coral «Armonia Lloretense» hi ha molt revuelo, haventse parlat hasta de donar un vot de censura al president de la mateixa.

No volén fersos ressó de las causas que, segons se diu, motivaren aquell propòsit, esperant que dita Junta prengui la paraula, donchs entenem que 'ls socis protectors que, com el verdadero conde, son els que pagan, tamé tenen dret á sapiguer lo que allá dintre passa.

GUSPIRAS

Qu' es aquest toch? L' Aleluya!
Per la gent ociosa y santa
que té diners per gaster,
la Quaresma está acabada.
Pero pels humils obrers
que traballant el pa' s guayan,
la Quaresma va seguir;
i per ells no ha arribat la Pasqua!

Quins días més sossegats
els set d' aquesta setmana!
Quina quietut, germans meus!
Els teatros, descansant;
els cotxes, tots á la quadra;
els pianos, calladets,
y ademés las Corts tancades!

Ara diu que l' sastre Maura
está tan atrafegat
apedassant l' esperpent
d' Administració local.
[Pobre atlet!]... Quina manera
de perdre 'l fil y l' traball!
[No veu que ab tot y 'ls pedassos,
la prenda no servirà?

El lotero ha pres l' olivo,
el recaudador s' ha fos,
aquest s' ha endut un dipòsit,
aqueüll fugí ab uns valors,
aquí faltan cent mil duros,
allí han volat dos milions...
[Y encare voldrà fer veure
que á Espanya 'l diner no s' mou!

L' arbre bort del terrorisme
ha sigut per fi espurgat.
Lo qual vol dir que las bombas
ja estan acabadas?... —Ah!

Cert es que s' han tallat branques
de tamanyo regular,
pero del verdader arbre,
de la soca, què se'n sabé?

[Pam pam!... Deu lo guard, padri.
—Hola! Éts tú, graciosa Espanya?
—Sí, senyor; venia á veure'l:
—Sab? com que demà es la Pasqua...
—Tens raho... —

El padri somriu,
li posa un altre recàrrec...
y yet' aquí; en lloc de mona,
un mico com una casa.

C. GUMÀ

El pop terrorista

Tots aquests días, seguint com tothom ab interès els incidents del procés Rull, em venia á la memoria la superba descripció que del pop fa Víctor Hugo en sa hermosa novel·la *Les travailleurs de la mer*. El terrorisme barcelonés no es altra cosa que un pop monstruós, una de quinas garras, la que s' havia arrapat á las butxac·s del Gobern Civil, acaba de ser fortament agarrotada per la justicia, y serà segurament amputada.

Pro el pop queda encare viu; un altre de sos poderosos tentacles va aparèixer sinistrament días passats al carrer de San Ramón y al Peu de la Creu, deixant un rastre de sanch. Té sens dupte aquest monstre, format de detritus humans, forsa altres potes y es precis no parar fins á descobrirli el cap.

L' engendrament d' aquesta fera no pot ni deu atribuirse á cap ideal ni á cap fracció política. En la colla d' en Rull n' hi havia que procedien del anarquisme y n' hi havian de reconegudament catòlics. Ni las desesperadoras desviacions del ideal àcrata ni las embrutidores moixigaterias de las ratas d' iglesia havian contribuit á la formació del pop repugnant y danyós. Era l' asquerós ajuntament del vici y de la gauditeria lo que havia generat al monstre; era la torpeza governamental lo que li havia donat tan extraordinari desarrollo; era la cobra general la que deixava impunes sus malifetas.

Hom agafat al monstre per un tentacle. Potser més que tallar aquesta pota, desfentla del cos, convindria retenerla per apoderar-se de tota la bestia. Uns días de febre venjadora han retornat al cos social la va-

lentia perduda; la vergonya del fracàs farà obrir els ulls als elements governatius; passada la neurosis circumstancial produïda per la recent evocació de las víctimas produïdes pel salvatjisme terrorista, recobrà tothom la serenitat, y podrà anar ab vigorosa empeta, ab implacable ènergia y ab serena constància, á la extinció completa del terrorisme barceloní, *caygui qui caygui*. La tranquilitat del poble y el bon nom de Barcelona han de fer prescindir de tota mena de consideracions.

La opinió pública ha patit fins avuy la obsessió del castic; ja està satisfecha y volén creure que justament satisfecha. Pero no s' hauria fet més que donar gust á un instant de justificada venjança, si ja's dongués per satisfecha la opinió; á la obsessió del castic ha de reilevarla la obsessió de la veritat y á buscar la entranya del misteri terrorista, tan misteri encara avuy com avants, té'l deber tothom de contribuir.

El procés Rull es tan sols el primer acte. Amunt els cors y á no parar fins á l' extermi complert del terrorista.

JEPH DE JESPUS

SECCIO OBRERA

Resurrexit

Já que tothom, qui conscient, qui inconscient, contribueix avuy á perpetuar una tradició cristiana, no vindrà d' aquí que també nosaltres seguim la moda, però trayent d' ella lo que menos podém fer: una ensenyansa.

Fa cosa de dos mil anys escassos que, en la capital sagrada de la Judea, nomenada Jerusalém, un home, sortit de la classe obrera, fill d' un obrer, obrer ell mateix, fou el blanç de las iras de la aristocracia y la burgesia hebreas d' aquell temps. Aquest home, que vivia pobrement, que lluytava predicant la «bona nova» entre obrers, y entre obrers reclutat sas lleigions de la idea, els apòstols del pensament, feu que fos Jerusalém la ciutat destinada fatalment á covar l' ou de la primera revolució social de caràcter mundial que han vist els sengles.

La superstició, apoyada en la llegenda, assegurava als creyents del màrtir la resurrecció del mestre al tercer dia després de mort. Y, desde que l' generós predicador del igualitarisme llenys d' aquell temps, que vivia pobrement, que lluytava per assolir la «bona nova» entre obrers, y entre obrers reclutat sas lleigions de la idea, els apòstols del pensament, feu que fos Jerusalém la ciutat destinada fatalment á covar l' ou de la primera revolució social de caràcter mundial que han vist els sengles.

Un home, segons asseguran, un burgès, quedà prendat de las teories del mestre, fentse'n partidari, y ell tot sol s' encarregà de amargar l' infame triomf dels seus, dels richs, á la vegada que de donar als desheretats la immensa alegria de las esperances satisfechas. Diuhem que's deya Joseph de Arimatea y qu' era instruït; aquesta circumstancia li permetia coneixer las ventajas que pot proporcionar un narcotic barrejat amb bons vins de las vinyas d' Esgadi, y, probablement, aprofità la ocazió de convidar als soldats de vista que la burgesia y la aristocracia hebreas havien disposit que custodissem el sepulcre del màrtir.

Lo demés, no era cosa gens difícil de realiar.

Y quan els guardians despertaren del sopor, notaren qu' estava girada la llosa que tapava l' sepulcre, y aquest sense l' os que guardava. La gran operació havia tingut un magnífic èxit. Pero faltava una veu creyent, convencuda, fervorosa, que, ab la forsa imposant del convenciment y de la fe, llançés als quatre vents del univers la assombrosa noticia de que l' màrtir havia ressucitat.

Se necessitava per tal empresa un cor apassionat, resolt per l' amor, invencible per la esperança, que no callés per la por y que sols fos atent á la gratitud.

Y arribà la Magdalena, la prostituta perdonada y

redimida, aquella dona avants perduda y després sublimada per la passió. Ella fou la que, al trobar la sepultura buyda, proclamà la resurrecció y cumpliment de la llegenda.

El miracle estava fet.

D' aquí nasqué un nou credo; y 'ls ingénous s' alegraren per un instant, ab la idea de que, ab el nou credo, també havia vingut un nou món y una nova societat, il·lure d' explotadors y de despotisme.

Y així, si no en tot, en bona part, es lo que hauria succehit; pero hi hagé un altre obrer, nomenat Pau de Tarsus (1), que hi vegé clàr en l' assumptio y, á no haver sigut lleal ab ell mateix, hauria pogut obrir els fonaments de tot lo que s' esperava. Pero la seva gran intel·ligència y el seu gran cor no s' avingueren ab el reynat dels humils y las ideas del mestre quedaren desfigurades al passar per sos llabis, fins al extrèm d' establir, damunt la base de las jerarquías, el cristianisme, que, desde llavors, deixà de ser la doctrina de Jesús el fuster y de Pere'l pescador, pera convertir-se, ab el temps, en codic d' aquell miserables que fou el primer emperador cristí.

Cristo havia mort inútil; els desheretats tenian de començar á lluytar de nou, la somniada redempció humana, que fa vint sigles se remena, sòls es y ha sigut sempre una paraula sense valor, y que no més ha servit per assumptos d' hermosos llibres que entretenguin l' aburriment de las filles y las muleres dels explotadors y dels tiràns, ó per fabricar la màscara hipòcrita d' aqueixos mateixos tiràns y explotadors.

La resurrecció, donchs, sigué tan inútil com ho havia sigut el sacrifici.

Y per què ha succehit tot això?

Perque 'ls oprimits, en lloc de defensarse y lluytar per compte propi, delegaren en altres sas empresas, y foren traicionats. Que la traició de Pau de Tarsus fou obra de la ignociència, y que la traició de Constantí fou engendrada per la infamia, tot això no priva, en definitiva, que fossin traicionats els pobres, com ho serán sempre, mentres no's penetrin ben bé del sublím consell de Carlos Marx, aquest altre apòstol de sentit pràctic, al afirmar que «la redempció del obrer deu haver de ser obra del propi obrer.»

Ens apropem á un' altra resurrecció, millor dit, á la única resurrecció possible en l' univers: la dels desheretats, morts, en el jou del capital y de la tirania. Donchs bé; si volém que aquesta arribi aviat y no fracassí com la de fa dos mil anys, lluytem nosaltres ab nostre bras, procurémnosia pels propis esforços, ja que som els que la necessitem, els que la sentim, els que la volém, y aixís, sobre l' Gòlgota del traballador, ningú trobarà puesto pera colocar el pervers trono d' un tirà, com Constantí l' aixecà sobre l' de Cristo y Napoleón damunt de la guillotina de Robespierre, aquell altre Gòlgota dels màrtirs dels Drets del Home.

Celebrém la Pasqua; pero aprofitemos de la llissó.

N. BAS Y SOCIAS

EMÁ hi tornan.

Sí, senyors: demà, els reactionaris de tots els matissos, animats pel Brusi, que aquests días està fet un monument de poca solta, tindrà l' honor de repetir al Frontó Condal la bromà que l' altre diumenge varen armar al Tívoli, celebrant un segon meeting contra'l pressupost de cultura.

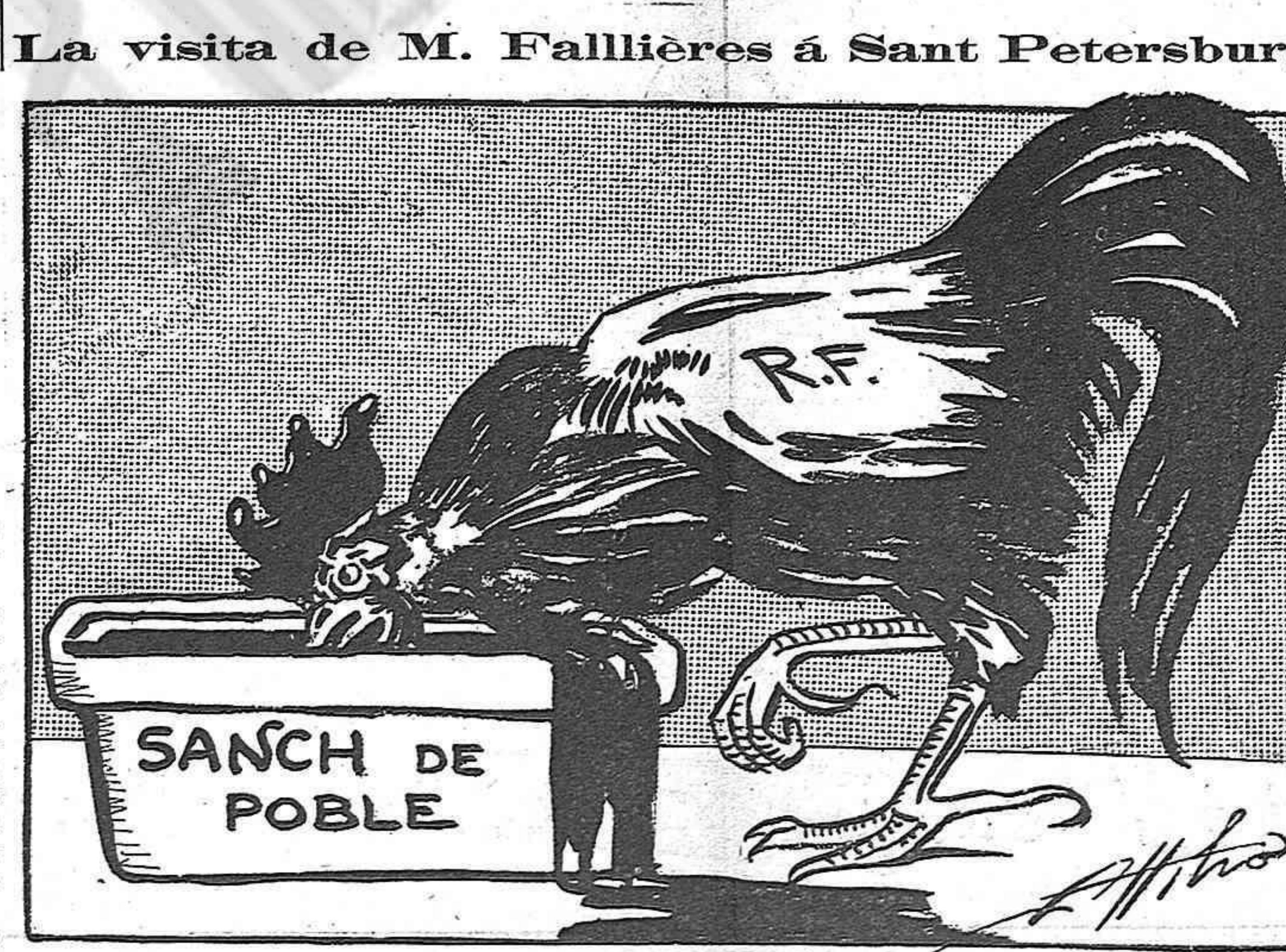
Reparar la evolució d' aquesta gent de quina manera més ràpida va efectuantse.

El primer meeting varen donarlo en un teatre.

Pel segon ja s' atreveixen á anar á un joch de pilot.

(1) Aquest Pau de Tarsus, ó siga l' gran apòstol cristí convertit en el camí de Damasc, feu més, en contra de la mateixa doctrina de la Iglesia, que l' emperador Juliano trepitjant la imatge de Cristo clavat en creu, en les Galias.

LA CARICATURA AL EXTRANGER

(De J. Fischietto.)

Ja veurán com el tercer anirán á ferlo á la Gran Peña.

Per lo demés, repetim lo que sobre aquest extrém dévam en el nostre últim número.

Val més que 'ls neos organisin meetings que no pas que aixequin partides.

Una frasse del protagonista del procés fallat el dilluns á l' Audiència:

«S' ha volgut perdre á la familia Rull perque la familia Rull feya molta sombra.»

Molt mala sombra, devia volguer dir.

Dilluns, á dintre de la iglesia de Sant Agustí, de València, va revertirhi un petardo.

Ja m' penso qu' li devia posar.

Els separatistes, com assegurava l' advocat de 'n Trilla, parlant de les bombas d' aquí.

O la gente de la calle de Caspe, com sol dir la Gaceta del Celeste Imperio.

Satisfets la pública opinió ab la sentència condemnatoria recayguda sobre la familia Rull, sembla que s' inicia una reacció en favor de un indult que 'ns privi de presenciar l' horrorós espectacle de una triple execució capital.

Im útil dir que 'ns alegrarem que prosperi l' iniciativa de reacció en aquest sentit, per dugas rahons principals. Perque no creymen en l' exemplaritat de la pena de mort, y porque estem convencuts de que la tètrica y aparatosa funció del cadalafach embruteix al poble, avít d' emocions fortes per naturalesa.

Si bé es veritat que l' acte pot realisar-se á porta tanca, pensém que avuy dia el reporter y el fotògrafo s' fican per tot arreu, y aquella mida únicament afavorirà als Sucessos y al Nuevo Mundo. L' avides y l' embrutiment del poble hi serien de la mateixa manera.

A Madrid hi ha cayut una copiosa nevada. El telègraf no ha portat la notícia.

Una nevada en plena primavera!

Després no volen que 'ls diguin aterrassats.

Diu que sí que puja tant la suscripció oberta á la Casa del Pueblo pera sufragar els gastets de D. Laredo á la ville Lumière.

Ara, per Pasqua, crech que se li farà la primera remesa de fondos.

Es la mona que li envia la seva padrina D.ª Fraternitat. Ha sigut collocada demunt de la clàssica safata dels mitings. El castell de crocán serà el sach dels calers. La figureta del capdemunt el gallo republicà. Els ous...

D' ous no n' hi han posat cap.

Mossén Alcover, al protestar contra l' pressupost de cultura, protesta també indignat contra 'ls seus correligionaris per no haver sabut votar, quan era hora, un ajuntament que fòr eminent catòlic; y els recomana que votin sempre que hi haja ocasió pera ferse amos de la barraca.

No tnga por, no; ja votarán els inculturals amics de 'n Cassanyas.

Botarán de rabi, així que l' pressupost siga totalment aprobat.

Tant mateix l' anunciat banquet dels diputats solidaris en honor del senyor Vallés y Ribot tindrà lloc definitivament la pròxima setmana.

Ja s' hauria celebrat aquests dies, pero sembla que hi havia un gros inconvenient: el trobarnos en plena Quaresma

Sobre 'l Congrés Catalá de la Joventut Republicana'

El Congrés Catalá de la Joventut Republicana es el primer acte seriós que fa 'l nostre jovent pera assolir aquella influència positiva que li pertoca dintre dels agrupaments polítics catalans y pot arribar á ésser concréció de la potencialitat de la joventut Catalunya.

R. NOGUER COMES

¿Qué será nuestro Congreso?

Por lo menos, un paso más.

Ya nos basta para poder decir que no hemos perdido el tiempo. Hoy poder decir esto, es poder decir mucho.

Y después... á los otros pasos, caminando incesantemente hacia el ideal infinito.

MIGUEL GAUDIER

El Congrés Catalá de Joventut Republicana, té d' ésser el primer pas pera la formació del bloc esquerrá de la política catalana moderna.

ARNAU MARTÍNEZ Y SERINÁ

Ab el Congrés Catalá de la Joventut Republicana dona el jovent de Catalunya nova orientació á la democracia catalana, al ensembs que fa una obra pocas vegadas vista, agrupar á tot l' element jovent lliberal d' un poble que pensa y sent la llibertat.

EVARIST SALAT

El Congrés Catalá de la Joventut Republicana deu iniciar una nova era en la qual la joventut s' arribi á compenetrar de que la vida es una missió.

JUAN A. GUTIERREZ

Serà tasca profitosa del Congrés de Joventuts Republicanas si al preconisar fórmulas socials llibertadoras s' apartan de certes modernes supersticions, molt més perilloses per l' avenir que les que estan ja en sa posta.

M. TARRAGÓ Y ROMEU

El Congrés Catalá de Joventuts Republicanas ha d' ésser un acoblament de partits organitzats que buscan en la desorganisió una fórmula de definitiva y perpétua influencia.

RAFEL MARQUINA

Si vaig al Cangrés, es esperava per un presentiment: que la Joventut se'n fassí un deber de seguir la corrent del món, envers l' Obrer. Jo he fet y faré lo possible pera fer acceptar com á norma d' acció y de lluita els grans lemas moderns: la nacionalisació de la terra, l' impost únic sobre la renda, el sindicalisme revolucionari y la vaga política del proletariat.

La veritat, el meu ideal seria que, l' últim dia del Congrés, el president—un president, interpretant els desitjos de tothom—pogués dir aquestas triomfadoras paraules:—Amichs, ha acabat per sempre la tradicional «Joventut Republicana» y començarà pròximament el Primer Congrés de la Joventut socialista de Catalunya.

DR. DIEGO RUIZ

Els vells tenen el deber de donar als joves el fruct de la seva experiència; els joves als vells, el foc del seu entusiasme. ¿Ho logrará això el primer Congrés de la Joventut Republicana Catalana?

LLUÍS MARRASÉ

L' acció de Solidaritat Catalana devia esser franca-ment expansiva, llençant ab braç á conquerir per las

LAS CARAMELLAS D' ENGUANY

Per Catalunya! Per la República!

*Escolteu, nenes hermosas,
el nou cant de llibertat
ab que avuy vé á desvetllarvos
la Joventut Radical.*

nostres ideas salvadoras totas las terras verges, ahont el sentiment de la vida regional dorm en sas entranyas esperant lo sant moviment genésich que 'l tregui á la llum y el converteixi en vida y forsa renovadora.

La génesis de la Solidaritat fou lo discontent, més encare, l' indignació d' un poble contra 'ls vells mollos polítics. Pera respondre á aital esperit devia esser la seva acció profundament revolucionaria, transformadora, portant en son sí la forsa per destruir y intel·ligència reflexiva pera redifícuar.

¿Han respost els devaners del nostre moviment ab els seus actes als desitjos de Catalunya?

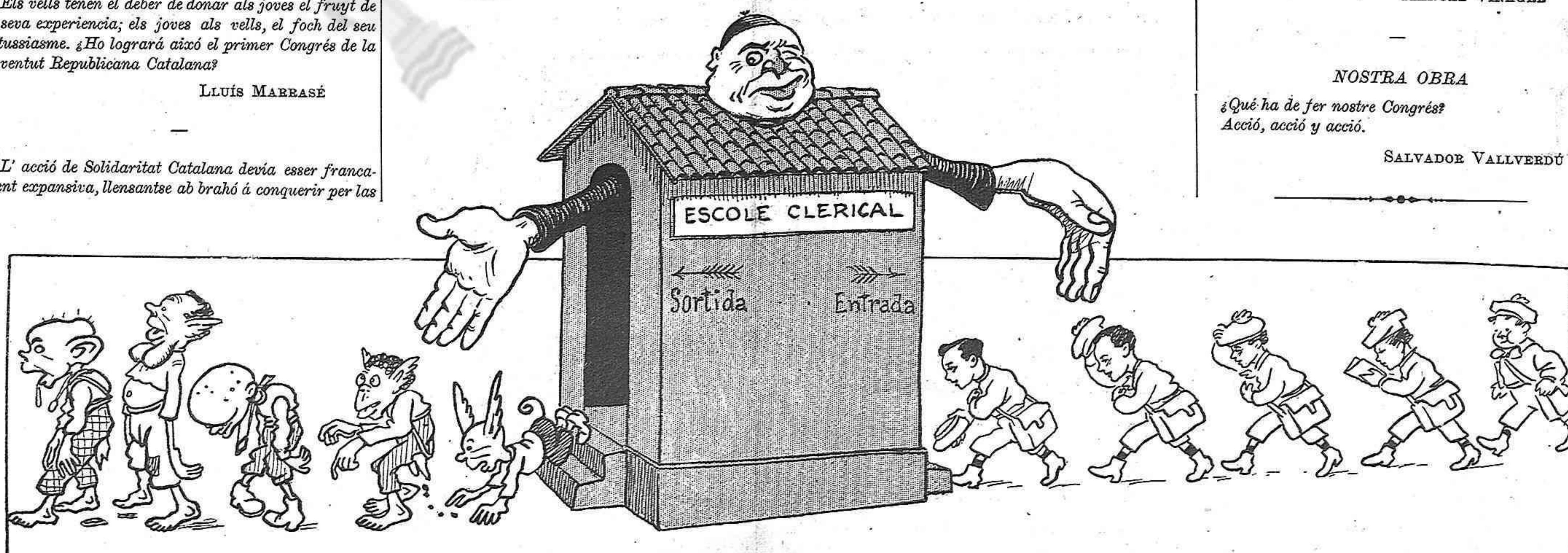
*Cal cambiar d'orientació y de camí.
Jo espero que 'l Congrés de Joventut Republicana dirá sobre punt tan important la seva paraula plena d' ardidesa al ensembs de patriòtica reflexió.*

LAUREANO MIRO

Si el Congrés Catalá de la Joventut Republicana vol fer obra realment positiva y feocnda té d' afirmar rodonament que Catalunya Nació es l' única base ahont

LA CARICATURA AL EXTRANGER

La escola de la Iglesia

Gran fàbrica de beneys.

(De Les Corbeaux.)

pot assentarse l' acció republicana y democrática de la joventut catalana lliberal.

EUGENI XAMMAR

La feyna del nostre Congrés Catalá de la Joventut Republicana ha d' esser verament profitosa si d' ell ne sorgeix la desfeta dels vells y arcaichs mollos de la política espanyola, forjantre uns altres que Catalunya, nació republicana, afirmi sa personalitat.

MANUEL PAGÉS

Proclamar la unión de las izquierdas y corregir los vicios de los antiguos partidos políticos, ha de ser la misión que se imponga el Congreso de Juventudes Republicanas.

EMETERIO PALMA

El Congrés de las Joventuts Republicanas ha de desfer la arcaica tradició lliberal y republicana per estampar un criteri de intervenció radical en las lluitas socials. Cal que la joventut afirme el comensament veritat, dintre de un partit republicà únic, de una acció social abnegada y valenta.

LLUÍS COMPANYNS

Si discutim las ponencias ab serenitat y las dissensions se fundamentan en la bondad de las ideas y sa conveniencia á la realitat de la nostra vida, afirmarem que la joventut posseeix una veritable orientació.

Si del Congrés surt acobllada tota la joventut republicana pera una energica acció política y á n' aquesta li doném un sentit marcadament social, la nostra tasca serà profitosa pera Catalunya.

D' ésser aquests els resultats del Congrés els fruits de la joventut serán de l' època.

FRANCISCO CLEMENT CAMPOS

Las Juventudes republicanas deben trabajar de una manera incesante para destruir el espíritu de fraccionamiento y bandería que ha imperado por regla general en los partidos políticos españoles y establecer amplios organismos que se apresten con urgencia á la defensa de los supremos intereses nacionales.

Debe ser esto, á mi entender, el principal objetivo del Congreso.

ANTONIO MARSÁ

Pera gaudir d' una vera vida, es indispensable á tot cos, posseir cervell y cor.

El cervell del cos colectiu d' un poble, es diu ho es l' element reposat, plé d' experiència, diguemho sense subterfugis, l' element vell.

Y es diu que 'l cor colectiu d' un poble, ho es l' element jove, qual característica es l' entusiasme, l' abnegació, la forsa y l' energia.

A n' el meu modo de veure, de nostre Congrés ne sortirà la prova eloquentissima de que la Joventut Republicana de Catalunya no 's deixà portar irreflexivament pels impulsos del seu cor, sinó la demostració palpable de la germanor d' un y altre, que precisament es lo que convé.

MANUEL VINAGRE

NOSTRA OBRA

*¿Qué ha de fer nostre Congrés?
Acció, acció y acció.*

SALVADOR VALLVERDÚ